

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1-70
== Sobotna izdaja: ==
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

== Inzerati: ==
 Enostolna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat 13 "
 za trikrat 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolna pettivrsta po 18 vin.
== Poslano: ==
 enostolna pettivrsta po 30 vin.
 Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Nemškonacionalna kultura.

Germanska prepotenca je dosti znana. Noben drugi narod na svetu nima na primer tako izživajočega in s sirovo silo ponašajočega se nacionalnega pesništva kakor nemški. Vsi drugi narodi se smatrajo tu za sužnje nemštva, bodisi, da so že pod njegovim jarmom, ali da imajo prijetno upanje, da podenj pridejo. Zato Nemcev kljub velikemu kulturnemu razvoju, ki so ga sicer dosegli, nihče ne ljubi. Pesnik Divine Commedije si je želel nemškega cesarja, ki naj bi v znamenju vesoljne katoliške ideje Italijo združil in rimsko svetovno cesarstvo v vsem njegovem sijaju obnovil. Nemcev kot takih pa ni maral. Rusu je Nemeč personifikacija smešne bahavosti, Francoz pa ga smatra za divjaka. Cel Anglež, ki je precej saške krvi v njem, Nemca zavoljo njegove oblastnosti prezira.

Vse slabe lastnosti nemškega naroda smo Slovani občutili zlasti tekem balkanske vojske. Ne moremo zamolčati, da so celo glasila nemškega centra, ki je sicer v narodnem oziru najbolj pravična in zmerna stranka v Nemčiji, o Slovanih več ali manj prezirljivo ali vsaj »od zgoraj dol« pisala. Odpočetka so vsi Nemci brez izjeme z Osmani simpatizirali, za Bulgare so se pa navdušili šele, ko je kazalo, da bi se utegnila slovenska plemena na Balkanu med seboj spreti, kar bi bilo nemcem seveda izredno ljubo. Psovka o jugoslovanskih »ušivcih« se je brala tako v najresnejših časnikih kakor v »humorističnih« listih, ki skrbijo za »razvedrilo« neurastenične moderne publike. Kar je katoliške Slovane posebno nemilo dirnilo, je bilo to, da so tudi glasila nemške krščansosocialne stranke v Avstriji izrabljala balkansko vojsko za to, da so dala duška protislovenskim instinktom nemške duše.

Nemci pa niso samo z ozirom na Slovane nestrpni, ampak se tudi med seboj ne morejo trpeti, ako jih ne veže skupna protislovenska mržnja od slučaja do slučaja. To so pokazali tudi dogodki na binkoštno nedeljo in ponedeljek v Gradcu, ko je katoliško akademsko društvo »Carolina« praznovalo svojo petindvajsetletnico. Slovani smo tudi glede svetovnih nazorov med seboj zelo razklani in slovensko svobodomiselstvo — neizvzemši slovensko! — je že velikokrat z vso sirovostjo bruhalo na dan, toda kar se je preteklo nedeljo v Gradcu godilo, je pač rekord v boju liberalizma proti katoliški misli. S kakšnimi nesramnimi, divjimi in umazanimi plakati in napisi so nemškonacionalni liberalni burši svoje katoliške kolege zasramovali! Volom so kapice z barvami katoliških družtev na roge natakli in nosili okoli obscenno podobe. Krvavo so pretepali udeležence, jih z gnilimi jajci obmetavali in če bi ne bili prišli cel eskadron huzarjev in dve stotnji pehote, bi bili burši najbrže še koga ubili, vsaj slučaj Ghezze v Inomostu kaže, da so nemški nacionalci tudi česa takega zmožni. Pred sprevedom katoliških dijakov sta morala jahati eskadrona, za njimi dve kompaniji pehote in še orožniki z ostrimi patronami so morali v Gradcu iz cele dežele pozvati! Tak je nemškonacionalni mob!

Da je danes kaj takega med vseučiliško mladino v Avstriji še mogoče, je neglede na sovražnost svobodomiselstva sploh pač tudi jako žalostno znamenje razmer v monarhiji, kajti take razmere med akademiki v drugih državah vključno ostremu nasprotstvu med krščanskimi in nekrščanskimi elementi prav nikjer ne vladajo. Nemškonacionalni liberalni študent se zaveda, da je liberalni nemški nacionalizem v katoliški Avstriji gosposdujoč

element. On dobro ve, da se mu ni treba veliko truditi, saj živi nemški nacionalci privilegij, da so njemu prve mu odprta vsa uradniška mesta v tej državi. Zato je študij zanj najmanjša skrb, krokanje in razsajanje pa glavna. Vsled tega pa takemu buršu ostane resnična znanost zapečaten knjižica, izpit se že kako prestane. Zato pa liberalni nemški burši tudi ne ve, kako se rezultati znanosti z vero ne kosajo in kako je prav pametna toleranca vsaj v praktičnem oziru pečat resnične izobrazbe. On črpa pač »znanost« iz »Grazer Tagblatt«, »Neue Freie Presse« in »Simplicissimus« in zato mu je sirovost ideal kulture. In če vpoštevamo končno njegov »Herrenbewußtsein«, h kateremu nemški nacionalizem svoje pristaše zlasti v Avstriji, posebno pa še v Gradcu, sistematično vzgaja, so nam taka barabstva, kakor so ona proti »Carolinis«, precej razumljiva.

Nemški krščanski listi so zadnje čase veliko pisali o zgodovinski nalogi katoliške Avstrije na Balkanu, kjer je treba uveljaviti kulturno moč zapada proti ortodoksni vzhodu. Lepo je to in slovenska katoliška javnost se je s tem problemom od nekaj pečala. Toda, če bo v Avstriji še dalje prevladoval duh liberalnega nemškega nacionalizma, bo Avstrija to svojo nalogo na Balkanu precej težko izpolnjevala, če bi do tega prišlo, da si Avstrija zopet pribori glede na Balkan tako pozicijo, kakor jo je zavzemala za časa Evgena Savojskega. Avstriji bi moral v svrhu izvrševanja take naloge vse drugačen duh prešinjati. Tega pa ne bo, če se nemški liberalizem ne stre in če se obenem ne premaga tista nacionalna prepotenca, ki navdaja nemško javnost. Krščanskim socialcem, ki so se zadnje čase na Dunaju tako navdušeno bratili z nacionalci, bi priporočili to v resno premišljevanje in uvaževanje. Dogodki v Gradcu morajo pač tudi nemškim krščanskim socialcem nekoliko oči odpreti. Krščanske zapadne kulture ne moremo nositi na Vzhod, če sami doma krščanske kulture ne uveljavimo. Boj proti liberalnemu nemškemu nacionalizmu bi bil za dediče Luegerjeve misli pač hvaležnejša naloga kakor pobijanje pravičnih teženj Slovanov.

K uredbi odnošajev med Bulgarijo in Srbijo.

(Prof. A. Bezenšek.)

Sofija, 10. maja.

Izpolnivši svojo zaveznisko in bratsko dolžnost so se vrnili te dni z poslednji transporti srbske vojske izpod Odrina v domovino. Kako so izpolnili tukaj svojo dolžnost, o tem ni nikdo tako kompetenten soditi, kakor poveljnik oblegovalne armade pred Odrinom general Ivanov. In ta pohvala vlega stratega je za Srbe jako laskava. Prečitala se je od vojnega ministra v Narodnem Sboranju o priliki, ko so bile interpelacije o vzajemnih odnošajih med Bulgarijo in Srbijo na dnevnem redu. Vlada je ob tej priliki vse storila, da bi omilila veliko napetost, ki se je bila v poslednji dobi pojavila. Ker prihajajo medtem tudi zunanji vplivi, posebno od ruske strani, je upati, da se cilj v interesu celega slovanstva — ne samo Bulgarov in Srbov — v kratkem doseže.

Sedaj pa naj povem številke, katere so objavljene uradno od bulgarske vlade in se tičejo srbskih vojakov, konj in topov, ki so se vrnili izpod Odrina v relativno zdravem in dobrem stanju. Bulgarske železnice so prevzele od Odrina mimo Sofije do Caribroda (na srbski meji) sledeče osebe: 624 častnikov in 37.182 vojakov; razen tega so prevzele 14.028 konj in razne druge živine, 2885 voz ter 157 topov in kartečnic.

Da so se vodili točni računi o tem, koliko je znašal cel prevoz srbske vojske, je važno, ne z ozirom na to, koliko stane cel transport, ampak zaradi tega, da imajo Srbi in Bulgari dokaze v rokah, kolike so bile izgube cele zavezne in posebno srbske armade. A o kakšnem računu za prevozne stroške ni bilo govora, kakor uverja sam minister železnic g. A. Frangia. Vsled tega se tudi ne more govoriti o kakem poravnanju računa.

Sploh je žalostno, da so že tedaj, ko so pihale prve lokomotive, vozeče polne vozov mrtvih in ranjenih Srbov z Odrinskega bojišča, začeli šovinisti tuintam hujskati brata proti bratu. Takšno obnašanje res ni krščansko! Da se je to hujskanje nadaljevalo, dokler so prenašali dan za dnevom zgoraj omenjena števila živih, tudi ni bilo bratsko. Šele sedaj, ko je odsopihala poslednja lokomotiva, začelo se je strezjevanje na obeh straneh. In res v treznosti se pride najlaže do pobotanja glede spornih vprašanj, tem več, ako posreduje arbiter, do katerega imata oba nasprotnika zaupanje, kakor sta že uradno izjavila glede Rusije.

Rusija bo torej, ako reši ta spor srečno in s tem pomiri duhove na Balkanu ter prepreči vojno, postala znova osvoboditeljica krščanskih narodov na Balkanu. To osvobojenje od zavisti, samoljubja in sovraštva — strasti, ki so bile zavladale med bratoma v poslednji dobi, je delo ne manjše veljave, kakor osvobojenje izpod turškega jarma.

Beseda s t r a s t pomeni »stradanje«, t. j. trpljenje in se v tem pomenu še danes rabi v bulgarskem jeziku. Torej Rusi so osvobodili svoje brate iz trpljenja pod turškim jarmom, sedaj so osvobodili njihovi osvobodenci še ostale brate izpod istega jarma; ali si naj sedaj sami med seboj naložijo trpljenje in nov jarem? — Narodi, kakor tudi posamezni ljudje morejo samo tedaj napredovati, ako žive v miru s svojimi sosedi in morejo vse svoje moči posvetiti notranjemu razvitju.

Vsi Slovani žele svojim bratom na Balkanu mirno razviti, napredek in srečo v bodočnosti, dobro vedoči, da je njihova usoda nerazdelna od usode slovanstva.

Tudi v tem slučaju, ko so se z zedinjenimi močmi dosegle tako slavne zmage, in je pred očmi celega sveta tako krasen uspeh bratskih držav, bi se moglo reči z Lafontainom:

»Si ce n'est toi, c'est ton frère.«
 To pomeni: ako nisi tega ti (storil), tedaj je (storil) to tvoj brat; namreč eden je moral to storiti.

Nekatere pridobitve se res imajo pripisovati posameznim zaveznikom, a ko se govori o občem uspehu, je pač brez razlike, kdo je h temu več ali manj pripomogel: Si ce n'est toi, c'est ton frère!

Preliminarna mirovna pogodba med Turčijo in Balkansko zvezo.

Pariz, 13. maja. »Matin« objavlja besedilo preliminarne mirovne pogodbe med Turčijo in balkansko zvezo. Bistveno se glasi:

Turški sultan (titulis praetermissis) na eni, grški kralj, bulgarski car, srbski kralj in črnogorski kralj na drugi strani so se odločili skleniti mir in so imenovali za svoje polnpooblaščenca sledeče . . .

Isti so nadalje sklenili kakor sledi:

Clen I.

Od dne ratifikacije sledeče pogodbe bosta med sultanom in zveznimi suvereni, kakor tudi med njihovimi dediči, nasledniki in podložniki obstojala mir in prijateljstvo na večne čase.

Clen II.

Sultan odstopi zveznim suverenom vse ozemlje svojeega cesarstva na evrop-

skem kontinentu zapadno od črte Enos—Midia, izvzemši Albanijo. Natančno mejo določi posebna komisija.

Clen III.

Sultan in zvezni suvereni poverijo nemškemu cesarju, avstrijskemu cesarju in ogrskemu kralju, predsedniku francoske republike, kralju Velike Britanije in Irse in indijskemu cesarju, laškemu kralju in cesarju vesoljne Rusije skrb za določitev albanskih mej in vseh tozadevnih vprašanj.

Clen IV.

Sultan odstopi zveznim suverenom otok Kreto in se odpove v njihovo dobro vsem svojim suverenim pravicam nad tem otokom.

Clen V.

Turški sultan in zvezni suvereni izjavljajo, da poverijo nemškemu cesarju itd., itd. skrb, da odločijo o usodi vseh otomanskih otokov v Egejskem morju (izvzemši Krete) in polotoka Athos.

Clen VI.

Turški sultan in zvezni suvereni poverijo skrb glede ureditve vseh finančnih vprašanj, ki so posledica vojske in imenovanih teritorialnih cesij, internacionalni komisiji v Parizu, na katero so poslali svoje delegate.

Clen VII.

Vprašanje vojnih vjetnikov, justice, narodna in gospodarska vprašanja se bodo uredila po specialnih komisijah.

Dejanski mir med Turčijo in balkansko zvezo in ostala balkanska vprašanja.

VPRAŠANJE ODPUSTA AVSTRO-OGRSKIH REZERVISTOV Z JUŽNE MEJE.

Dunaj, 14. maja. Skupni ministrski svet, ki je za danes sklican, se bo pečal izključno le z vprašanjem odpusta rezervistov. Že to dejstvo se smatra za znamenje zelo izboljšane mednarodnega položaja. Vlada je v sporazumu z vojnim ministrom prišla do zaključka, da po predaji Skadra ni več nikakega povoda vzdržati na južni meji vojno stanje. Vendar se bo za zdaj mogla skleniti le redukcija sedanjega stanja čet in bo s popolno demobilizacijo treba še nekaj časa počakati. Te dni se odpuste oni, ki so z ozirom na rodbinske in druge razmere najbolj uvaževanja vredni.

MIROVNO VPRAŠANJE.

London, 13. maja. »Reuter« poroča: Bulgarski poslanik v Londonu je sprejel danes zjutraj brzozjavno instrukcije, da naj preliminarni mir podpiše; grški in bulgarski delegati so bili popoldne še brez instrukcij, a ne sme se soditi, da zato obstajajo kaka nasprotstva. Večina mirovnihih delegatov biva že v Londonu. Te dni že pričakujejo formalno sejo zastopnikov vseh vojujočih se balkanskih držav, v kateri se mir podpiše. Dokument, ki ga bodo delegati podpisali, se sicer imenuje preliminarni mir, a dejansko pomenja konec vojske. Preliminarni mir ga zato imenujejo, ker še niso rešena vprašanja o Albaniji, o Egejskih otokih in ker še ni sklepala tehnična komisija v Parizu. O vsem, kar se je že in kar se še določi in sklene, se sestavi pogodba, ki bo nadomeščala berlinsko pogodbo, ko ji pritrde velesile. Poslaniška konferenca v Londonu bo zborovala tudi ob času, ko bo zborovala tehnična komisija v Parizu. Kongres velesil torej ne bo potreben, ker diplomatije sodijo, da se radi uspeha londonske konference lahko izognejo zelo težavnemu vprašanju formalnosti, ki so z evropskim kongresom v zvezi.

Belgrad, 23. maja. (Izvirno.) »Samouprava« doslovno priobčuje načrt mirovne pogodbe med zavezniki in Turčijo, kakor so ga predložile velesile in ki obsega znane točke iz zadnje note, velesil. Ta pogodba ima biti definitivna mirovna pogodba, ki

prihranja vsa detaljna vprašanja za poznejšo rešitev. »Samouprava« pravi, da preostane mirovnim delegatom le malo dela in da bodo podpisali tako pogodbo le pod pogojem, da bodo velesile v specialnih konferencah zadovoljile zahtevam zaveznikov v vprašanih Albaniji, otokov in v finančnih vprašanih.

Cetinje, 13. maja. (Po uradnem črnogorskem viru.) Za delegate pri londonski mirovni konferenci so zopet imenovani Miškovič, Vojnovič in Popović.

Belgrad, 13. maja. (Izvirno.) Kot nov ekspert je pridružen srbskim mirovnim delegatom posebni poznavalec balkanskih vprašanj in Anglije: bivši sofijski poslanik Ivan Pavlovič; odpotoval je v London sinoči.

SKADRSKO VPRAŠANJE.

Dunaj, 13. maja. Poveljnik mednarodnega brodovja in skadrski vojaški guverner sta se dogovorila, da črnogorski Skader tako le predajo mednarodnemu oddelku velesil: V sredo popoldne se ob izlivu Bojane iz zbranih ladij vkrca 500 mož na avstrijski parnik »Skutari« in na laška parnika »Mafalda« in »Jolanda«. S tem oddelkom se podajo v Skader angleški podadmiral Burney, laški kontreadmiral Patris, avstrijski kontreadmiral Njegovan, francoski linjski ladji kapitan Logier in nemški fregatni kapitan von Glitzing. Skader preda angleškemu podadmiralu Burneyu črnogorski poveljnik Skadra, brigadir Bečir. Ko se to izvede, se ladje vrnejo in pripeljejo v Skader se 500 mož, tako da bo štela skadska posadka 1000 mož, ki bodo izvajali varnostno in požarno službo v mestu.

TURŠKE ČETE ZAPUŠČAJO ALBANIJO. — DJAVID PAŠA JE ŽE V BRINDISIJU. — KAJ SNUJE ESSAD PAŠA?

Valona, 13. maja. Posebni dopisnik »Piccola« poroča: Vračam se iz taborišča pri Fieri, kjer se nahajajo čete Djavid paše. Armada se nahaja v zelo slabem stanju. Vojaki so sestradani in prosijo miloščine. Galib bej, šef generalnega štaba, je odločno dementiral vest, da hoče Djavid paša marširati proti Valoni. Vojaki se bodo ukrcali ob ustju Seimena. Bolnikov imajo 3000!

Dunaj, 13. maja. »Albanska korespondenca« poroča iz Valone: Tu je vse mirno. Red se ni nikjer kršil. Ostanki armade Djavid paše taborijo pri Fieriju. Njegovi vojaki niso za nobeno akcijo več sposobni in ne morejo nobenega marša več podvzeti. Željno čakajo, kdaj da jih domov transportirajo. Ista korespondenca poroča iz Drača: V četrtek prično odpošiljati vojske Essad pašove armade domov.

Milan, 13. maja. »Secolo« poroča iz Valone: Položajčasne albanske vlade postaja zelo težaven, ker je nastala živahna opozicija proti nji in ker je pričel Essad paša groziti. Essad paša je imenoval v raznih važnejših albanskih mestih svoje zastopnike. Računajo z možnostjo, da namestila prodirati proti Valoni, da odstavi albansko vlado. Sodi se, da ga podpira Avstro-Ogrska, ker je obljubil, da bo pospeševal njen vpliv v Albaniji (?).

Drač, 13. maja. Essad paša, ki se nahaja v Tirani, je bil potem mednarodnega brodovja obveščen, da je Porta odredila odtransportiranje vseh turških čet iz Albanije ter da so ladje, ki jih odpeljejo v Bajrut, Smyrno, Carigrad in mesta ob črnogorskem obrežju, že pripravljene. Essad pašini vojaki se imajo vkrcati v Draču, Djavid-pašini in Riza begovi v Valoni. Do konca meseca bo Albanija tudi od turških čet popolnoma izpraznjena.

Rim, 14. maja. Djavid-paša in nekaj njegovih častnikov je dospelo v Brindisi, odkoder se podajo v Carigrad.

ZAVEZNIKI MED SEBOJ.

Belgrad, 13. maja. (Izvirno.) Sinoči ob 9. uri je bil nenadoma sklican ministrski svet; posvetovanje je trajalo do žez polnoč. Predmet in povod temu posvetovanju sta popolnoma tajna. Eni domnevajo, da gre za konflikt z Bulgarijo.

Dunaj, 13. maja. »Neue Freie Presse« poroča iz Belgrada, da je srbska vlada pozvala zopet pod orožje vse častnike in vojske, ki so dobili dopust, ko se je sklenilo premirje. Srbija koncentrirala vojske v Macedoniji. Razburjanje proti Bulgariji je vedno večje. Izjavili so se poizkusi nekaterih srbskih trgovcev, da se bulgarski in srbski trgovci sporazumejo. V Belgradu so poučeni, da je bulgarska vlada v Peterburgu izjavila, da ni niti misliti na to, da odneha.

Belgrad, 13. maja. (Izvirno.) Danes je prispel v Belgrad vojvoda Putnik in obiskal kralja Petra in Pašića; pri obeh se je dalj časa zamudil.

London, 14. maja. »Times« poroča iz Peterburga: V diplomatskih krogih se boje, da bi nesporazum med Srbijo in Bulgarsko lahko dovedel do od-

kritnega konflikta, tem bolj ker doslej še niti v Sofiji, niti v Belgradu niso izrekli, da sprejmejo rusko rásodbo. Vendar pa še upajo, da se prepreči konflikt, preden bodo izčrpana vsa sredstva sprave.

Belgrad, 13. maja. (Izvirno.) Vesti zunanjih listov, da so Bulgari vse srbske topove izpred Odrina, t. j. kakih 150 zadržali, nikakor ne odgovarjajo resnici in ni tu nikakega ogorčenja. Vsi srbski topovi: poljski, havbični in oblegovalni so se prepeljali v Srbijo in zadnje dni so z zadnjimi četami dospeli tudi zadnji srbski topovi. Vest je nastala najbrže radi transporta vojnega plena, oziroma tozadnega srbskega dela, ki znaša krog 147 turških topov, kar se je odložilo na kasnejši čas.

Belgrad, 13. maja. Srbsko zunanje ministrstvo bo v kratkem odgovorilo na bulgarsko »Rdečo knjigo«, v kateri se Bulgarija pritožuje proti terorju srbskih oblasti v novih rajih. Srbsko ministrstvo bo za vsak posamezen slučaj doprineslo dokaze, da je bila kaznenopravičena, ker gre izključno za bulgarske četaše in druge hujskače.

Sofija, 13. maja. Iz vladnih krogov se poroča, da se popolno sporazumljenje z Grško v vseh spornih točkah pričakuje. Obe vladi sta se dogovorili, da imenujeta posebne odposlance, ki urede sporne točke in določijo bodočo grško-bulgarsko mejo.

Bukarešt, 13. maja. Urednik »Adeverula« objavlja razgovor z grškim ministrskim predsednikom Venizelosom. Venizelos je izjavil, da se more smatrati mir za perfekt, čeprav je treba še marsikatero stvar rešiti. Sporazum se bo dosegel potem medsebojnih koncesij. Venizelos meni, da je velika balkanska konfederacija, kateri mora pristopiti tudi Rumunija, danes bolj kot kdaj mogoča.

Sofija, 14. maja. V sobranju je ministrski predsednik Gešov izjavil, da se položaj v nobenem oziru ni izpremenil, zato obžaluje, da še ne more odgovarjati na interpelacije zaradi politične situacije in zaradi razmerja do Srbije.

Belgrad, 13. maja. Tu trde, da ne bo Rusija sama rásodila srbsko-bulgarski spor, marveč da bodo o njem rásodile vse v tripelententi zvezane velesile.

Atene, 13. maja. »Agence d'Atenes« poroča: Ministrski svet je sklenil sklicati zbornico bodoči teden, da sklepa o nujnih načrtih, ki se tičejo vojaških zadev. Zbornica bo imela le pet ali šest sej.

PRED REVOLUCIJO V CARIGRADU.

Turin, 13. maja. »Stampa« poroča iz Carigrada: Enver bej dela zdaj na to, da kolikor mogoče veliko častnikov v službi hitro napreduje pod pretvezo, da so pridobili v vojski posebne zasluge. Dejansko pa se gre za to, da osnuje močna skupina častnikov, ki bo mladoturškemu odboru zvesta in ki bi tvorila protiutež vojaški ligi. Pozornost vzbujajo, ker še vedno veliko vojakov k čataldski črti odpošiljajo. Trije častniki v Dardanelah so se uprli, pridružili so se jim še drugi častniki. V Carigradu računajo z mogočno zaroto vojne mornarice, ki je bila vedno proti mladoturkom.

Carigrad, 13. maja. Med mornarji dardanelskega brodovja so izbruhli nemiri. Boje se, da izbruhne upor.

BULGARSKE IZGUBE V VOJSKI.

London, 13. maja. »Times« poroča iz Sofije: V kratkem se objavi oficijelna lista bulgarskih izgub v zadnji vojni. Imeli so sledeče izgube: 300 častnikov mrtvih, 900 bolnih in ranjenih, 26.000 vojakov mrtvih, 60.000 bolnih, ranjenih in izgubljenih.

ANGLEŠKO - TURŠKA POGODBA.

Pariz, 13. maja. »Echo de Paris« poroča: Pogodba, ki se je med Anglijo in Turčijo sklenila glede Kuvajta, je sledeča: Anglija ima v smislu konvencije, sklenjene med njo in kuvajskim šejkom, protektorat nad tem ozemljem, vrh tega pa Turčija Angliji dovoli, da sme ona postavljati svetilnike ob obrežju Šat-el-Araba. Kuvajt postane končna postaja bagdadske železnice. Turčija in Anglija sta ob enem obnovili konvencijo leta 1878 glede Cibra, in sicer bo Anglija reorganizirala tamošnje vojaštvo, za vse to pa garantira Anglija Turčiji njeno azijsko posest.

TURŠKI VJETNIKI V SRBIJI.

Belgrad, 13. maja. (Izvirno.) Vsi turški vjetniki, rodod Grki, se na povelje vrhovnega poveljstva odpuste domov.

ŽALOST ZARADI SKADRA.

Belgrad, 13. maja. (Izvirno.) »Novosti« pozivajo meščanstvo, da se jutri v sredo o priliki izročitve Skadra velesilam prirode žalne manifestacije.

Ljubljanski knezoškof o liberalnih listih.

V zadnji številki »Škofijskega Lista« je priobčil prevz. ljubljanski knezoškof dr. Ant. Bon. Jeglič naslednji članek:

Dolžan sem paziti, da se verniki ne zbegate in Vas lažnjivi preroki ne zapeljejo v verske zmote. Dobro veste, kdo Vam je od Boga postavljen zanesljiv in nezmotljiv učenik o večnih resnicah. Edino sveta katoliška Cerkev, ki Vas uči po škofih in duhovnikih, ki so edini za tak pouk izobraženi, pooblašeni in poslani.

Vrivajo se Vam pa drugi učitelji, ki pa za tak pouk niso ne izobraženi, ne pooblašeni in ne poslani. Sami polni zmot, hočejo svoje zmote vriniti tudi drugim ali jim vsaj dvome vzbuditi. Kolika predrznost od njih, kolika škoda za one, ki bi jim verjeli in začeli dvomiti o Cerkvi in o njenem poslanstvu! Tu se ne gre za par kronic, ampak za življenje in celo za večnost.

Zato že naravna postava ljubezni do sebe samega zahteva, da se vsakdo takih neposlanih učiteljev ogiba. Ne poslušati onih, ki drugače uče, kakor sveta Cerkev! Naravno postavo so proglasili tudi papeži in od svoje strani naravnost prepovedali čitati ne le knjige, ampak tudi časopise, ki pišejo v duhu, nasprotnem svetemu evangeliju, nasprotnem naukom, kakor jih razlaga sveta Cerkev.

To naravno in cerkveno postavo sem Vam že večkrat razglasil. Ta razglas danes ponavljam in Vam slovesno pred Bogom izjavljam, da strašno greši zoper ljubezen do samega sebe in zoper pokorščino do Cerkve, kdorkoli naroča in navadno čita časopise, ki prihajajo od mož, vdanih liberalizmu, prostomiselnstvu ali socialnim demokratom. Poznani so Vam ti listi, kakor so »Narod«, »Dan«, »Zarja«; ne bom jih dalje našteval. Vendar en list moram pa še prav posebno in zopet po imenu obsoditi in Vas opozoriti, da ga ne naročujete in ne čitate, ako ljubite sebe, ako ljubite resnico, ako hočete ostati verni kristjani in se kdaj zveličati.

In kako je ime temu prehudobnemu listu? Ime mu je »Slovenski Dom«. Več časa že nosi izredno predrzne in hudobno zasukanke članke, kjer naravnost pobija in taji vse verske resnice. Spravil se je na sveto pismo in ga tako zasukava, kakor da je sveto pismo polno zmot, moti se tudi katoliška Cerkev, motijo vsi katoliški sveti in učeni možje. Kdor te članke čita, pa ne pozna vse zgodovine, ne pozna točno svetega pisma in razlag, je v nevednosti, da začne o vseh resnicah dvomiti. Vedite pa, da vse zmote, ki jih uči »Slovenski Dom«, so stare in stokrat že zavrnjene in pobite.

To je razlog, da Vam slovesno povem: Kdor naročuje ali navadno čita »Slovenski Dom«, greši smrtno zoper ljubezen do samega sebe in greši smrtno zoper pokorščino, ki jo je dolžan Cerkvi. Kdor se hoče spraviti z Bogom v zakramentu sv. pokore, mora vse iz srca obžalovati in se listu popolnoma odpovedati; saj veste, da brez kesaja in brez trdnega sklepa ni odpuščena.

Oni pa, ki članke pišejo in jih po listu razširjajo, so se že sami izobčili iz katoliške Cerkve, ki je mati čiste resnice in sovražnica grdih zmot.

Notranje politične zadeve.

Dr. pl. Korytowski gališki namestnik. — Pred otvoritvijo državnega zbora. — Češki namestnik namerava odstopiti. — Skupni ministrski svet. — Razdor v ogrski opoziciji.

Včeraj je dve uri zboroval avstrijski ministrski svet, ki je razpravljalo o državnozbornem zasedanju. Poslanec dr. Konstantin Lewycki je bil od 4. do 5. ure pri ministrskem predsedniku. Grof Stürgkh ga je obvestil, da se imenuje za gališkega namestnika dr. Korytowski, da se razpusti gališki deželni zbor in da bodo nove volitve še poleti. O imenovanju gališkega namestnika se še poroča, da je vlada zadnji trenutek opustila svoj načrt, da bi imenovala le časasnega voditelja gališkega namestništva. Dr. Korytowski najbrže odstopi kot poslanec, ko uradno proglase njegovo imenovanje. Dr. Levicki je izjavil: Nepričakovano imenovanje sem vzel na znanje. Rusini moramo biti nasproti novega namestniku rezervirani, a izraziti moramo svoje ogorčenje glede na način, kakor so to zadevo obravnavali. Danes (14. maja) poroča dr. Levicki rusinskemu klubu o svoji konferenci s Stürgkhom. Gališke deželnozbornske volitve izvedejo med 30.

junijem in 8. julijem. Čas volitev in imenovanje gališkega namestnika je vlada določila, ne da bi bila obvestila o tem Poljsko ljudsko stranko in Rusine. Prezrti stranki ste ogorčeni. Sodi se, da bosta v zbornici prezrti stranki ostro nastopili. — Ta teden zboruje avstrijska poslaniška zbornica v četrtek, dne 15. in v petek, 16. maja. Seji bosta kratki, da pridobe čas za določitev nadaljnega delovnega programa. — Češki Nemci trde, da najbrže češki namestnik knez Thun odstopi. Sledil mu bo najbrže sedanjí slezijski deželni predsednik grof Maks Coudenhove. — Zunanji minister grof Berchtold se je binkoštni nedeljo mudil v Budimpešti, kjer se je z ogrskimi ministri posvetoval o važnih bodočih vojaških in finančnih vprašanih. Včeraj popoldne je pa ogrski ministrski predsednik Lukacs odpotoval na Dunaj, da se udeleži skupnega ministrskega sveta, ki danes zboruje na Dunaju. — Pogajanja za združenje ogrske opozicije se bodo najbrže tako končala, da se iz sedanjih treh neodvisnih strank razvije še četrta pod vodstvom grofa Mihaela Karolyja.

Koroške novice.

Š k Svojo svakinjo umoril. O umoru v Beljaku poročajo: Ko je preiškovalna komisija pregledovala ustreljeno gospodično Palese, stopil je v sobo njen svak mizarški mojster Urban, ki se je jako čudno obnašal. S svojimi odgovori je postal tako sumljiv, da je bil aretirán. Pri hišni preiskavi v njegovem stanovanju so našli revolver, s katerim je bila gdčna. Palese ustreljena. Urban je nato ves potrj priznal, da je on morilec. Prišel je k svakinji, ki je pričakala 10.000 K, prosit, naj poravna neke njegove zapadle menice, ker pa tega ni hotela storiti, jo je v razburjenosti ustrelil. Urban je oče štirih otrok.

Š Samoumor v Celovcu. V Celovcu se je ustrelil 52 let stari knjigovodja tvrdke Neuner Konrad Solath. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da gre v smrt radi prenapetega živčevja.

Štajerske novice.

Š Gnila jajca — nemška kultura. Iz Ormoža. Ob prireditvi slov. katol. izobraževalnega društva pretečeni ponedeljek smo izobesili kakor običajno z veselicega prostora več slovenskih trobojnic. Nemški bratje so svojo reševtensko oliko in kulturo pokazali na ta način, da so ob naši nenavzočnosti zastave ometali z gnilimi jajci. Heil! To je plod nemčurske vzgoje! Opazili smo pa, da je tudi sin tukajšnjega usnjarija Kralja hotel prerezati zastavo, a so ga prej prepadli. G. Kralj, vi ste doma iz Križevljan na Hrvaškem ter ste se od nas kmetov v Ormožu pospeli do tega, kar sedaj imate. Vaši sinovi pa bi naj sedaj v zobe pljuvali tistim ljudem, kateri so vam pripomogli na konja? — Naša prireditev in gledališka predstava je zelo izborno izpadla. Obisk je bil zelo zadovoljiv. Vse vloge so dekleta rešile brez izjeme prav dobro. Vsa čast g. režiserju Bendetu!

Š Mariborske novice. Podružnica »Slov. Straže« ima prihodnji tork, 20. t. m., v prostorih Zadržnega zveze (Cirilova tiskarna) svoj redni občni zbor. Upamo, da ne bo v Mariboru našega pristaša, ki bi izostal od tega zborovanja. — Mariborski veletržec s špecerijo Andrej Mayer, pri kojem naročujejo skoro vsi naši trgovci iz okolice, posebno v Dravskega polja in Slov. goric potrebno blago, je dal na svojo hišo na binkoštno soboto popoldne razobesiti vsenemško zastavo. — Mariborska mestna nemška šparkasa se nahaja večkrat v silnih škripcih. Ljudje se pritožujejo, da se jim večje hranilne vloge le s težavo izplačujejo. — Narodna stranka sklicuje za prihodnjo nedeljo zaupni shod za svoje zveste iz mariborskega okraja. Ali bo kaj več sreče? Saj je dr. Glaser predsednik!

Š Smrtna kosa. Iz Huma pri Ormožu se nam piše: Na binkoštni ponedeljek smo pokopali posestnika Mihaela Keček. Rajni je bil star 65 let ter je že letošnjo celo zimo bolehal. N. v m. p.

Š Na različna vprašanja radi svetilnega dneva za nemško kočo na našem zelenem Pohorju se poroča, da je sklenila podravska podružnica Slovenskega planinskega društva s sporazumom »Slov. glasb. društva« prirediti koncert v Nar. domu v Mariboru; čisti dobiček se bode porabil za kočo pri Sv. Arehu. Naprosile so se naše poštvalne dame, da bodo prodajale vstopnice. Slavno občinstvo se prav uljudno prosi, da jih prav pridno kupuje, vsaj bode imel vsak zavest, da poleg vžitka je storil tudi nekaj dobrega za naš ubogi narod.

Š Nagla smrt. V Spielfeldu je pred nekaj dnevi nagle smrti umrl mlad posestnik Frid. Hedl, doma iz Lilaškega vrha pri Sv. Jakobu v Slov. goricah.

Mudil se je pri svojem sorodniku pri Spodnji Sv. Kungoti, odkoder se je potem z vlakom odpeljal s Pesnice na postajo št. II, odkoder je mislil iti peš na svoj dom. Dobri mož pa je tukaj prepozno prišel do vrat in vlak ga je odpeljal v Spielfeld. Tam pa ga je nenadoma zadela kap. Zgrudil se je pred neko gostilno na tla. Spravili so ga pod streho, kjer pa je takoj izdihnil. Mala hčerka, ki ga je spremljala, je milo plakala ob mrtvem očetu. Rajni je bil vrl obmejni Slovenec, ki je vedno volil in stal vselej ob strani slovenske stranke. Svetila mu večna luč!

š Dramatično društvo v Mariboru. V nedeljo, dne 18. maja, in v torek, dne 20. maja, gostujejo na našem odru člani ljubljanskega deželne gledališča. Uprizori se v nedeljo, 18. maja, veseligrada »Sladkosti rodbinskega življenja«, v torek, 20. maja, pa dramska novost »Nepošteni«. Začetek predstave je ob 8. uri zvečer. Obenem opozarjamo na IV. redni občni zbor, ki se vrši v petek, dne 23. maja, ob 8. uri zvečer v Kmečki sobi »Narodnega doma« in diletantski zabavni večer z jako zanimivim sporedom v soboto, dne 31. maja, v veliki dvorani.

š Vsem tistim štajerskim Slovencem, ki spé. Nemški Schulverein je v svojih zadnjih nekaj dne 30. aprila in 7. maja sklenil izdati za nujne potrebe v obmejnih krajih svoto 200.953 K. Na štajerskem se podeli podpora za stavbo šol v Leitersbergu in Marenbergu. Na delo za »Slovensko Stržo«!

š Društvo nemških štajercev na Dunaju je v svoji zadnji seji pesnika in duhovnika Otokarja Kernstocka enoglasno izvolilo za častnega člana. Častijo ga kot prvega nemškega lirika sedanjega časa in boritelja za razširjenje nemštva na štajerskem.

š Z alkoholom se zastrupil. Iz Sevnice poročajo, da so našli 50 letnega delavca Franca Kljuna na okrajni cesti med Šmarjem in Sevnico mrtvega. En dan poprej se je žganja napil in med potom domov vsled zastrupljenja z alkoholom umrl.

š Zvezo nemških rokodelskih mojstrov za Spodnje štajersko so ustanovili v Mariboru. Zborovanje je otvoril neki Baumeister ter omenil, da imajo Slovenci že enako organizacijo, katera je uvedla na Spodnjem štajerskem posredovalnice za vajence in je bila torej nemška zveza nujno potrebna. Dosedaj ima zveza še podružnice v Celju, Ormožu, Ptuj in tudi v Mariboru so jo ustanovili. Načelnik nemškega narodnega sveta za Spodnje štajersko, dr. Delpin, je spoznal potrebo naraščanja nemških vajencev in na njegov poziv je nemški narodni svet sklenil ustanoviti zvezo nemških rokodelskih mojstrov. Dr. Delpin je govoril o domovih za vajence ter poudarjal važnost novega društva z ozirom na trgovino, obrt in rokodelstvo. Slovenci pozor!

š Nesrečen strel. Iz Huma pri Ormožu: Na binkoštno nedeljo popoldne je prišlo več fantov k kmetu Terstenjaku, naj bi bil sin šel z njimi s puško na vrane streljat. Dolgo se je obotavljalo. Končno je vendar le šel in med streljanjem je po nerodnosti puško tako držal, da si je odstrelil več prstov na roki in si isto tudi močno poškodoval. Odpeljali so ga v ormoško bolnišnico.

Dnevne novice.

š Gospodje, ki sestavljajo resolucije za katoliški shod, naj resolucije gotovo jutri dološljejo.

š Nemško delo in naša dolžnost. Nemški Schulverein je imel o Binkoštnih na Dunaju svoj glavni občni zbor. Iz poročil društvenih funkcionarjev izhaja, da se je leta 1912. ustanovilo 112 novih podružnic in pristopilo je 10.000 novih članov. Vseh dohodkov je bilo v minoletem letu 1.415.000, za 236.000 K več nego leta 1911. Med mesti stoji na prvem mestu Dunaj s 107.000 K, Celovec pa na sedmem z 12.800 K. Zborovanje je Schulverein priredil vsega vkup 1794. Roseggerjev sklad je narastel na okroglo 1.950.000 K; lani se je nabralo 240 tisoč kron. Začetkom minolega društvenega leta je imel Schulverein 48 šol z 99 razredi in 3 paralelkami; leta 1912. se je ustanovilo oziroma prevzelo pet novih šol s 7 razredi. Otroški vrtni nemškega Schulvereina so se leta 1912. pomnožili za 12 s 14 oddelki, tako da jih je vseh skupaj 108 s 125 oddelki. Kongres se je vršil v znamenju popolne sprave med nemškimi krščansko-socialci in nemškimi nacionalci glede nemško napadalnega dela. Z dunajskega magistrata so prvič izza Luegerja vihrale frankfurterice. Zupan Weiskirchner je prisrečno pozdravil germanizatorje Avstrije. To dejstvo razbije vse tiste upanje, ki so je gojili nekateri politiki, da bi mogla nemška krščansko-socialna stranka postati državna stranka, ki bi vse krščanske elemente v državi združila. Tudi kršč.

socialci so na Binkošti zopet pokazali, da so pozabili na kršč. pravico in da so si ob poklonih Schulvereinu zapisali na prapor krivico in nasilstva. Velike so številke Schulvereinovega dela in na prvi pogled bi nam upadel pogum, če bi ne upali v božjo pomoč, ki daje odporno moč našemu narodu. Proti ogromnemu ponemčevalnemu delu malenkostna slov. narodnoobrambna sredstva delajo res čudeže. **V enem letu je dobil Schulverein 112 novih podružnic — kjer še nimate podružnice »Slovenske Straže«, mislite na to in storite svojo narodno dolžnost!** Številke nemškega dela kličejo vse nas k delu za »Slovensko Stržo«!

š Avstrijske nemške binkošti leta 1913. Isti dan, binkoštno nedeljo, ko so se v bajno razsvetljeni dvorani dunajskega rotovža krščanskosocialni župan dr. Weiskirchner, krščanskosoc. dignitar Steiner in znani slovenozrc Dobernig na občnem zboru Schulvereina oficielno objemali in naglašali, da morajo spričo »slovenske nevarnosti« nemški krščanski socialci in svobodomiselnih nacionalci hoditi odsej roko v roki, so nemškonacionalni dijaki v Gradcu nad dvajset udeležencev jubilejne slavnosti katol. akad. društva »Carolina« do krvi pretepli, skušali pokvariti plinovo napeljava v slavnostni dvorani, kjer je isto društvo zborovalo in metalo na »Karolince« razun gnjilih jajc tudi mrtve miši in podgane, kakor piše sam »Grazer Tagbl.«! Na Dunaju so se krščanski socialci z nemškimi liberalci v znamenju »nemške kulture« pobratili, v Gradcu pa so nacionalci krščanskim socialcem dejansko pokazali, kako si oni nemško kulturo predstavljajo. Nemškim kršč. socialcem, ki so se nacionalcem kar ponujali in letali za njimi, da se z njimi zvežejo, bi človek to razočaranje skoraj privoščil, če ne bi bilo tako žalostno. Sicer pa ta lekcija današnjim nemškim krščanskosocialnim voditeljem, kakor se vidi, ne bo veliko koristila, ker so se že tako daleč zarili v protislovanstvo mržnjo, da bodo njej na ljubo tudi ta graški udarci preboleli. Nam je odkritosrečno žal za nekdanjo stranko junaškega krščanskega dr. Luegerja! Stranka, ki se je v znamenju Schulvereina, ki koplje slovenskemu narodu na Koroškem in štajerskem grobove, z nemškim liberalizmom zvezala, ne more več na naše simpatije računati.

š Marijanišče in gospodarski poduk na Kranjskem. Pod tem naslovom je objavil »Slov. Narod« dne 10. t. m. članek, ki pohvalno omenja naporov Marijanišča za razvoj gospodinjstva v deželi. Ker pa je vodstvo Marijanišča tega mnenja, da je za prosep gospodinjstva šolstva treba zedinjenih moči vseh faktorjev, zato odklanja vsako hvalo, ki mu jo daje članek, ki pa v isti sapi napada dež. odbor in njegovega načelnika. Vodstvo pa tudi nima povoda braniti napadenih, ki so tudi z ozirom na delo dežele na tem polju vzvišeni nad tako tendenciozno pisarjenje. — Ljubljana, 14. maja 1913. Vodstvo Marijanišča.

š Zgradba deželne elektrarne ob Završnici sedaj hitro napreduje. Skozi rov se je spustila voda, ki služi sedaj za betoniranje. Tlačne cevi se izpeljejo pod cesto in železnico. Z ravnine pri Žirovnici bo treba k projektirani centrali pri Savi zgraditi vzpenjačo, ker sicer ni mogoče po strmem, nepristopnem breču težkih strojev in tovorov spraviti v globino. Ta vzpenjača bo premagala višino 70 m, bo torej višja kot ljubljanski Grad. Narejena pa ne bo le provizorno, ampak ostane tudi po končani zgradbi za nadaljno porabo.

š Nemški glasovi. »Grazer Montagszeitung«, gotovo patriočen list, je o naši zunanji politiki včeraj zapisala sledeče: »Zmetali smo več sto milijonov stran, čeprav so imeli tisti prav, ki so prorokovali, da se bo vse mirno končalo. Seveda se nam bo ugovarjalo, da se je mir prav zato ohranil, ker smo se oboroževali, toda Italija je mirno položaj opazovala, ne da bi žrtvovala eno samo liro, ker je dobro vedela, da bo, če bo treba, s svojimi pripravami lahko še vedno v pravem času gotova. Šele po dolgem času se bo izvedelo, ali se nista naš gospodarski mir in dobri denar po nepotrebnem vun vrgla, le zato, ker so naši zastopniki, kakor vselej, tudi topot bili slabo informirani, naši merodajni faktorji pa, kakor navadno, od slabih svetovalcev obdani. Toliko pa je že danes gotovo, da smo si za vse svoje žrtve nakopali sovraštvo Srbov, sicer pa nismo pridobili počenega groša. Niti ena omeleta, pa tak sum! Teško je biti Avstrijec.« (13. maja 1913.) — Beležimo samo kot kronisti.

š Smrtina kosa. V Korneuburgu je umrl c. kr. dvorni svetnik v pok. gosp. Alexander Schemerl pl. Striben. — V Novem mestu je umrl c. kr. davkar g. Ivan Vencajz, star 53 let. — V Mednem je umrla posestnikova soproga Marija Brodnik roj. Pipan, stara 63 let.

— Za frančiškanskega provinciala v Hercegovini je bil izvoljen o. Franjo Ostojčić. V Sarajevu so te dni zbrani vsi provinciali iz Hrvaške, Bosne-Hercegovine in Dalmacije.

— Srebrno poroko sta na binkoštni ponedeljek obhajala gostilničarja Cotelj iz Leš. Najbolj vzpodbuden je bil za natlačeno polno cerkev prizor, ko je med pozno sv. mašo 10 članov broječa družina pristopila v narodnih nošah skupno k svetemu obhajilu.

— Sentjanški premogovnik. Dne 21. maja t. l. je v Trstu občni zbor sentjanške premogovne družbe, na katerega dnevnem redu je prodaja premogovniškega imetja in razpust družbe. Posestniki kuksov bi morali doplačati na vsak delež 40 K, kar zneso skupaj 512.000 K (en kuks = 100 deležev). Bajne hočejo osnovati novo akcijsko družbo, ako dobe akcionarjev.

— V Postojni je bilo na binkoštni ponedeljek okoli 3500 tujcev. Z ozirom na lansko leto je bilo tujcev okoli 600 manj. Krive so različne razmere. Kljub velikemu številu tujcev je vladal na kolodvoru vzoren red. Veliko število izletnikov je letos tvorilo domače občinstvo iz Ljubljane, ki je bilo res hvaležno gospodu postajenačelniku Fr. Cveku v Postojni, da jim je osebno tako lepo postregel pri tofki gnječi tudi z vozovi II. razreda. Navadno domačini od domačih pišo tako postreženi. Tudi cene po gostilnah niso bile pretirane.

— Z Bleda se nam piše, da je vest, ki je bila z namenom objavljena v dunajskem »Fremdenblattu«, da misli Muhrova družba blejski grad podreti in namesto njega postaviti hotel, popolnoma bosa. Muhr zagotavlja, da hoče postaviti njegova družba hotelja dva milijona kron sredi parka. Nikdo ne misli, da bi tak hotel zidal na vrhu skale na najbolj vetrovnem mestu. Sicer je pa postalo vse čisto tiho o hotelu že dalje časa do te novice v »Fremdenblattu«.

— Pokopališče v Dolenjem Logatcu. Sklep občinskega odbora, da se novo občinsko pokopališče odstopi cerkvi, je deželni odbor potrdil in od liberalne strani dvignjeno pritožbo zavrnil.

— Samoumor 17 letnega urarskega pomočnika z Bleda v Gorici. V trgovini urarja in zlatarja gosp. Aleksandra Ambrožiča v Gorici je bil zaposlen 17 letni Hinko Jekler z Bleda. Sinoči ob trčetrt na 8. uro se je fant v spalni sobi Ambrožičevi v stanovanju na Korsu, v poslopju, kjer je nastanjena glavna pošta, ustrelil z revolverjem in ostal na licu mesta mrtev. V rokah je držal košček papirja, ki je osmojen od strela, na katerem je zapisano: »Ustrelil sem se zaradi tega, ker sem se zameril sestri od tiste, ki je pri Vokulatu in me ne mara več videti. Via Coronini št. 4.« Jekler si je dal dva strela, da bi bil bolj gotov smrti. Revolver je last gospodarja. Ustrelil se je Jekler radi »nesrečne ljubezni«. Zagledal se je bil v 17 letno Anico Pertot v Koroninjevi ulici, delavko v Stračicah. Dekle ga, kakor se vidi iz njegovih besed, ni maralo; zato se je ustrelil. Truplo Jeklerjevo so prenesli takoj sinoči v mrtvašnico. Jekler baje ni bil popolnoma normalen ter je bil zadnje dneve zmešan, kakor se pravi: brez glave.

— Dva dogodka iz bitke pri Kustoci. C. in kr. vojno ministrstvo je kupilo za zbirke c. in kr. vojnega muzeja dva akvarela našega najznamenitejšega vojaškega slikarja Ludovika Kocha, ki se nanašata na osebo c. in kr. podpolkovnika in gardnega stražmeštra I. arsiarne telesne straže v p. Ladislava pl. Benescha. Ena slika kaže, kako se poročnik I. razreda domačega pešpolka št. 17 Ladislav Benesch upira v bitki pri Kustoci z dvema četama II. kompanije kavalerijskemu napadu dne 24. julija 1866. leta pri Mongabbiji, a ga z njegovo polovico kompanije po dvakratnem streljanju, pri katerem je padel poveljnik in nekaj jazdecev, povali sovražnik. Druga slika predočuje, kako se ta hrabri častnik v bitki pri Kustoci spopade ob naskoku na Pasquale s tremi italijanskimi častniki. Po uspešnem slabljanju, pri katerem sta ga dva infanterista hudo ranila v obe stegni, ga je odnesel prostak Marušič druge kompanije in rešil sovražniku iz rok. — Podpolkovnik pl. Benesch je podaril dva fotografska posnetka, velika kakor izvorni sliki, deželnemu odboru v znak svoje ljubezni do dežele Kranjske in do vrlih sinov naše domovine. Obe kopiji sta se sprejeli med zbirke deželne muzeja Rudolfinae; tukaj naj pričata o hrabrosti in neustrašenosti junaškega častnika sredi med vrlimi bojevalci domačega polka. Počastilo, ki se je izkazalo c. in kr. podpolkovniku Ladislavu pl. Beneschu, velja tudi vrlim vojakom, njegovim sobojevnikom. In tiste, ki so se pod njegovim poveljstvom bojevali v bitki pri Kustoci in še žive, bo ta počastitev ob zavesti, da so zvesto izpolnili svojo dolžnost, gotovo zelo veselila.

— Poročil se je v Novem mestu trgovec g. Julij Kobe z gđno. Franjo Božič, hčerko Trgovčevce.

— Zemljevid Črnogore in obmejnega ozemlja Avstro-Ogrske, Srbije in Albanije je izdal kartografski zavod Freytag &

Berndt na Dunaju VII, Schottenfeldgasse 62, v merilu 1 : 600.000. Ta zemljevid je za proučevanje zadnjih dogodkov na Balkanu jako dober pripomoček. Cena 60 vin.

Kolportaža dobrih knjig. Katoliška Bukvarna v Ljubljani naznanja svojim p. t. odjemalcem, da ima edinole g. Ciril Trpik pravico kolportirati njene knjige. Edino ta je vsled dovolilnice c. kr. dež. predsedništva v Ljubljani z dne 25. aprila 1913, št. 1045/pol. upravičen, kolportirati za Katoliško Bukvarno.

V vsakem dvomljivem slučaju se ima g. Trpik izkazati tudi z našim uradnim potrdilom, kjer je točno označeno, kako daleč segajo njegove pravice.

Cerkveni vestnik.

— Konferenca Sodalitatis za žumbersko dekanijo bo v ponedeljek 19. maja na Krki.

— Duhovniki-četrtletniki l. 1903. praznujemo desetletnico svojega razstanka. Spomin tega se bo obhajal koncem julija ali začetkom avgusta v hotelu duhovskega podpornega društva »pri sv. Duhu« ob Bohinjskem jezeru. Udeleženci naj pošljejo svoj priglas za morebitni nasveti na podpisane vsaj do 30. junija. — Fran. Ks. Steržaj, župnik na Koprivniku v Bohinju.

— Duhovniška vest. Č. gosp. Fr. Ks. Steržaj je bil 6. t. m. umeščen za župnika na Koprivniku v Bohinju.

Primorske vesti.

p 1600letni jubilej Konstantinovež. edikta se je po celem Goriškem praznoval. Razsvetljava v Gorici v soboto zvečer je bila prav lepa. Razsvetljene so bile skoro vse hiše, izvemsi hiš judov in nekaterih zagrizenih liberalcev in socialistov. Tudi par šol in uradov, v katerih nihče ne prebiva, je bilo temnih. Zvečer je šla po mestu salezijanska godba in za njo polno občinstvo. Plakati, ki so vabili k razsvetljavi v proslavo jubileja, so bili v petek le italijanski, a v soboto dopoldne so bili povsod nabiti tudi slovenski. Vsled tega odpade za nas vsak povod kakorkoli kritikovati to zadevo. Slovesnost se je izvršila v popolni harmoniji katolicinov obeh narodnosti, kar nas zelo veseli in kar je skupnim našim načelom le v korist.

p Poučni tečaj, ki ga je ob Binkoštil. priredila v Kozani goriška »Slov. kršč.-soc. zveza«, je lepo uspel. Nekoliko je motil dež. V nedeljo dopoldne je predaval Fr. Kremžar o liberalizmu. Popoldne sta govorila dr. Brečelj in dr. Česnik. Prvi je govoril o higieni, s posebnim ozirom na Buda, drugi o temi: Vera, podlaga socialnemu redu. V ponedeljek dopoldne sta govorila S. Premrou o združništvu in J. Godnič o društvenem delu. Popoldne je bil ljudski shod, na katerem je poslanec Fon razlagal finančna vprašanja dežele in države. Kremžar pa je pojasnjeval zadeve zunanje in notranje ter domače politike ter nujno potrebo verskega temelja v vseh zadevah in vsestranske katoliške organizacije. — Bog daj uspeha!

p Deželnozborna volitev v Pulju. I. Pulja nam poročajo: Dne 18. maja se bo vršila tu deželnozborna volitev namesto odstopivšega dr. Ritosija. Kar se tiče kandidatov, se vé že danes, da jih bo precej. Zmaga bo pa najbrže na strani socialne demokracije. Ime hrvaškega kandidata še do danes ni znano, kar gotovo ni v prid hrvaški stranki. Sicer pa, kakor se vidi, se zalibog na to volitev s slovenske strani ne polaga posebne važnosti, kar dosti dokazuje dejstvo, da so se volilne priprave izročile tukajšnji delavski organizaciji.

p Prva hrvaška umetniška razstava v Pazinu. Iz Pazina nam pišejo: Le še malo dni nas loči od otvoritve »Prve hrvaške umetniške izložbe« v Pazinu. Iz doslej prejetih obvestil lahko brez strahu prorokujemo, da se bo naše ljudstvo iz pazinskega, puljskega in sosednih okrajev mnogoštevilno odzvalo pozivu »Odbora za prosvjeto« ter hitelo v nedeljo, dne 18. t. m., in vse naslednje dni do 25. t. m. v Pazin. Duša celega tega podjetja je brat Slovenec profesor A. Šantel, ki bo razstavil krog 50 svojih krasnih del (oljnatih slik, dekorat. načrtov, pastelov itd.). Razstavljenih bo več dragocenih oljnatih slik — originalov in kopij, nekatera dela so stara po več stoletij. Krasne umetniške so dali na razpolago mestni načelnik dr. Š. Kurelič, odvetnik dr. Dinko Trinajstić, prošt msgr. A. Kalac, samostan čč. oo. frančiškanov in mnogi drugi. Razstavljenih bo nad 230 slik. Od uspeha te razstave bodo odvisni nadaljni koraki na kulturnem polju naše hrvaške Istre, katere srce je Pazin. To srce mora biti neugasljivo žarišče rodoljubja in zdravih idej. To srce mora ostati zdravo, da vsi v njem bratsko delujemo po geslu: Složna braća nove

dvore grade, a nesložna i stare razgrade.

Za tovariša v smrt. V Soči pri Gorici je pri vajah padel neki pionir. Desetnik Simon Znidar iz Cirkovcev se planil za njim, da bi ga rešil. Posrečilo se mu je pionirja spraviti na varno, pri tem je pa naenkrat omagal in izginil v valovih. Nesrečnega desetnika so pokopali z velikimi vojaškimi častmi.

Nova geometra. V Trstu se je naselil kot avtorizirani geometer Albert Colobig, v Kopru pa Marino Bellussich.

iz sodne službe. V področju tržaškega višjega deželnega sodišča so bili imenovani za avskultante naslednji praktikanti: dr. Gašpar Stojković, dr. Gaetano Culot, dr. Pavel Schlechter, dr. Guido Picciola, Valentin Eržen, Gualtiero Fabris de Freyenthal, Franc Ferlan, Ennio Pellegrini, Stako Rodič in conte Giuseppe Rota.

Ljubljanske novice.

lj častne diplome gg. župnika Zabreta in kaplana Tomeljna iz St. Vida sta razstavljene v izložbenem oknu zaloge mizarških zadrug v Ljubljani na Dunajski cesti. Domače umetno ročno delo se hvali.

lj Reševalni avtomobil dobi v kratkem tudi državna policija.

lj Na cesti se je zgrudil. Sinoči se je v Kolodvorski ulici zgrudil na tla 73 letni krojaški mojster Anton Demšar iz Škofje Loke ter obležal nezavesten. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

lj Radi pijanosti je policija aretovala delavca Jakoba Seliškarja, Franceta Muleja in Franjo Hajne, sprogo trgovskega sluga.

lj Saje so se unele včeraj popoldne v dimniku v Sodnijski ulici št. 1. Na lice mesta je prišel oddelek reševalnega in gasilnega društva ter ožen takoj pogasil.

lj Tržne vesti. Danes dopoldne je tržno nadzorstvo na trgu preiskalo mleko 50 strankam s posebnim ozirom na zasirjenost. V dveh slučajih je bilo mleko dvomljive kakovosti, šest litrov so ga morali pa zlititi proč, ker je bilo nasirjeno. Da se mleko zasiri, so gospodinjice večinoma same krive. Zasiri se, ako je posoda nesnažna, ako pomešajo namožen gorko mleko z mrzlim, ali pa, če je v posodi takoj neshlajeno zamaše. Nadalje je tržno nadzorstvo preiskalo 1914 jajc, med katerimi je bilo le eno pokvarjeno. Danes so se tudi premestile branjevke, ki so bile za silo na Francovem nabrežju, na Pogačarjev trg, ker so začeli tam kopati kanal.

Razne stvari.

Kako je zdaj na Bulgarskem. Po zadnjih sporočilih iz Bulgarije je tam velika draginja. Intelligence je zadosti tamošnje, delavske razmere so pa za tuje moči trde: Dela mnogo, pa malo zaslužka. Obilo je rodovitnega neobdelanega polja, ki je poceni naprodaj, a samo domačinom. Tujec ne dobi niti pedi zemlje. Pač pa bi si utegnili naši trgovci in obrtniki v Bulgariji narediti denar.

V Monakovem umorjeni pruski vojaški ataše. V Monakovem se je včeraj zgodil strašen zločin. Pruskega vojaškega atašea v Monakovu majorja Lewinskyja je neki Strasser usmrtil. Policija poroča o zločinu: Ko je vojaški ataše pruskega poslanstva v Monakovem Lewinsky dne 13. t. m. šel po eni uri domov, je od zadaj ustrelil nanj samski 34 letni Janez Strasser. Major je potegnil sabljo; višji stražmojster Bollender je hitel majorju na pomoč, a Strasser je večkrat ustrelil nanj. Bollender se je zgrudil mrtev na tla. Major Lewinsky je šel še peš do palače Hohenzollern, kjer se je zgrudil. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je umrl, ne da bi se bil zopet zavedel. Zasebno se še iz Monakova poroča, da je Strasser še štiri osebe ranil in da je občinstvo navalilo na napadalca in ga strašno preteplelo.

Smrtna nezgoda perzijskega princa. »Lokalanzeiger« poroča iz Odese, da je padel iz voza 19 letni perzijski princ Abdel Mirca. Kolesa so ga povozila. Poškodovan je bil tako hudo, da je umrl.

Železniška nesreča v Bulgariji. Ob železniški nesreči na progi Buck—Drama je ostalo mrtvih 6 vojakov, okolu 40 jih je pa ranjenih.

Zadnje vesti.

SKUPNI MINISTRSKI SVET NA DUNAJU.

Dunaj, 14. maja. Danes se je vršil pod predsedstvom grofa Berchtolda skupni ministrski svet, ki se je pečal z vprašanjem odpusta rezervistov z južne meje. (Glej prvo stran.)

Dunaj, 14. maja. Skupni ministrski svet je bil ob koncu na treh končan. Nek ogrski udeležence se je našemu korespondentu izjavil: Sklenilo se je

sukcesivno odpuščanje rezervistov v razmerju, kakor se diplomatični položaj na Balkanu izboljšuje. Najprej se odpuste oni, ki so tega najbolj potrebni. Začne se z odpuščanjem v najbližnjem času.

MIROVNA KONFRENCA.

London, 14. maja. Mirovna konferenca se odpravi najbrže v ponedeljek. Najtežje vprašanje bo ono egejskih otokov in mej južne Albanije.

TURČIJA IN MIR.

Pariz, 14. maja. Turški delegat Hakki paša je dobil nalog, da se s podpisom mirovnih preliminarjev požuri. Turčiji se posodi 4 milijone funtov. Anglija prevzame en del tega posojila pod pogojem, da se carina na uvoz v Turčiji poviša za 4 odstotke in da Turčija v Angliji naroči nekaj torpedovk. Velesile garantirajo Turčiji integriteto Male Azije.

ODGOVOR ČRNEGORE NA MIROVNO NOTO VELESIL.

Cetina, 14. maja. (Oficijelno.) Zunanji minister je zastopnikom velesil izročil znani odgovor zaveznikov na mirovno noto.

NOVE ZAHTEVE ZAVEZNIKOV.

Pariz, 14. maja. »Temps« poroča, da so se balkanske države zedinile glede tega, da pošljejo velesilam noto, v kateri zahtevajo, naj se preliminarne mirovne pogodbe izpopolni s sledečimi točkami: 1. Srbija dobi na Jadranskem morju prsto pristanišče in internacionalno železnico. 2. Svobodna trgovinska plovba za Grke po Dardanelah. 3. Revizija meje Enos—Midia v prilog Bulgariji.

MEDNARODNE ČETE KORAKAJO PROTI SKADRU.

Dunaj, 14. maja. (Oficijelno.) Mednarodne čete so se danes zjutraj v Sv. Ivanu di Medua brez vseh neprilik izkrcale. Čete, ki korakajo proti Skadru, so predmet živahnih ovacij od strani albanskega prebivalstva.

DEL MEDNARODNIH ČET JE ŽE V SKADRU.

Skader, 14. maja. Del mednarodnih čet je že dospel v Skader. Z ozirom na Črnogoro je na željo poveljnikov mednarodnega brodovja slovesen sprejem odpadel in se niso razobesile ne zastave niti ni smela igrati godba. Vsak pomorščak ima s seboj 100 patron, vsak oddelek eno strojno puško. Čete so se namestile po za vsako že določenih mestnih rajonih.

ZOPET LJUT BOJ MED GRKI IN BULGARJI.

Solun, 14. maja. Pri Angisti blizu Drame so Bulgari napadli grško posadko z artiljerijo. Grki so dobili ojačenj. Nato se je razvil ljut boj, v katerem so bili Bulgari primorani razobesiti belo zastavo. Grki so 80 Bulgarov vjeli. Izgube so velike.

JUŽNA MEJA ALBANIJE ŽE DOLOČENA?

Rim, 14. maja. »Tribuna« izve: V zadnji konferenci v Londonu so velesile določile tudi južne meje Albanije. Južna meja med Grčijo in Albanijo se začne pri mali luki Ftelia južno od styloškega rta, ki ostane vsled svoje strategične važnosti z ozirom na krisko ožino albanski.

VPRAŠANJE BULGARSKEGA PRISTANIŠČA.

Dunaj, 14. maja. Bulgarija zahteva otok Thasos, da napravi iz Kavale vojno luko. Rusija to zahtevo podpira, sredozemske velesile se ji pa baje upirajo.

SRBIJA NOČE ŠE RUSKE RAZSODBE IN ZAHTEVA REVIZIJO POGODBE Z BULGARIJOM.

Belgrad, 14. maja. Vladni krogi izjavljajo, da sta tako Rusija kakor Francija dali Srbiji in Bulgariji razumeti, da bi glede njunega konflikta rade posredovale in da ne posodita ne Srbiji ne Bulgariji denarja, ako se mirno ne pobotata. Bulgarija se je že nagibala k srečni rešitvi konflikta, a so se pogajanja zadnji čas zopet nekaj ustavila. Srbija, četudi je Rusija obljubila, da se bo za srbske zahteve zavzela, ne bo prosila za razsodbo Rusije. Rusija in Francija bosta zato odslej intervenirali samo v Sofiji, da se sporazum doseže. Srbija odločno zahteva, da se pogodba revidira in smatra zato razsodbo Rusije za nepotrebno. Sicer se bodo pogajanja zato delj vlekla, do vojaškega konflikta pa ne pride. Bulgarija mora v revizijo privoliti, ker so se razmere res popolnoma izpremenile.

BOJEVITO RAZPOLOŽENJE V BULGARII.

Dunaj, 14. maja. »Südslavische Correspondenz« poroča iz Sofije, da je ondotna javnost za vojsko s Srbijo in da meni, da se konflikt drugače ne bo dal rešiti. Spor je vedno ostrejši.

KORYTOWSKI ZA NAMESTNIKA IMENOVAN.

Dunaj, 14. maja. Danes se je imenovanje bivšega finančnega ministra dr. Ko-

rytowskega za cesarskega namestnika v Galiciji uradno razglasilo.

DRŽAVNI ZBOR IN NOVI DAVKI.

Dunaj, 14. maja. Vlada bo v konferenci seniorov jutri predlagala, naj zbornica poleg malega finančnega načrta reši tudi davek na dedščine in žveplenke. Baje predloži vlada parlamentu že v tem zasedanju zopetno zvišanje rekrutnega kontingenta.

OBSTRUKCIJA SLOVENCEV V TRŽAŠKEM DEŽELNEM ZBORU.

Trst, 14. maja. V včerajšnji seji deželnega zbora je pri šolskem nadzornem zakonu začela slovenska delegacija obstruirati. Poslanec dr. Wilfan je svoj obstrukijski govor prekinil in ga nadaljuje v prihodnji seji.

NEMŠKI NACIONALCI V GRDACU DIVJAJO DALJE.

Gradec, 14. maja. Tudi včeraj so nemškonacionalni dijaki divjali dalje. Zasedli so restavracijo na Gradu, tako da so morali katoliški dijaki oditi. Popoldne so nacionalci postavili »Karlovice«, ki so priredili na avtomobilih izlet, jih polivali s Seltzerjevo vodo in obmetavali s konjskim blatom, tako da je izlet moral odpasti. Nemški nacionalci so šli nato demonstrirati pred c. kr. namestniško palačo, katero so pomazali z gnjilimi jajci! Pončiči je moral policija večkrat potegniti sablje. Mnogo se govori o tem, da je pred par dnevi ščuval proti katoliškemu dijaštvu v »Märchensaal« v Gradcu ljubljanski pastor dr. Hegemann.

ČEŠKA AGRARNA STRANKA.

Praga, 14. maja. Agrarna stranka je sklenila resolucijo, ki od vlade zahteva, da odpošlje vse rezerviste domov.

DUELI STOTNIKA ZBOROWSKEGA.

Dunaj, 14. maja. Jutri se v zbornici vložijo interpelacija v zadevi duelov stotnika Zborowskega, ki so bili od vojaške oblasti ukazani. — »Fremdenbl.« poroča, da se ostali dueli ne bodo vršili, marveč se bodo »častne afere« na drug način poravnale.

POTOVANJE CARA V BEROLIN.

Peterburg, 14. maja. Car odpotuje s svojo hčerko k poroki hčerke nemškega cesarja Avguste Viktorije s Kumberlanškim vojvodo v Berlin dne 20. t. m. V Berlinu bo car angleškega kralja povabil v Peterburg. Angleški kralj bo novoporočena povabil v Anglijo. Cara Sasanov ne bo spremljal.

ANGLEŠKO-NEMŠKO RAZMERJE.

London, 14. maja. Državni podtajnik za zunanje zadeve Morley je, potem ko je bil pri kralju sprejet v daljši avdijenci, odpotoval v Berlin. To potovanje ima velik politični pomen.

JAGOW.

Dunaj, 14. maja. Nemški državni tajnik za zunanje zadeve Jagow je danes konferiral z grofom Berchtoldom in bil popoldne sprejet od cesarja v avdijenci.

BARON RAUCH.

Zagreb, 14. maja. Politični prijatelji barona Raucha razglašajo vest, da je bil baron Rauch pozvan v avdijenco k cesarju in da je to v zvezi s političnim položajem na Hrvaškem. V resnici pa je Rauch sam prosil za avdijenco, da se cesarju osebno zahvali za sožalnice, ki mu jo je cesar povodom smrti njegove matere poslal.

NADVOJVODA FRANC SALVATOR.

Dunaj, 14. maja. Nadvojvoda Franc Salvator je bil zaradi boleznj v vratu danes operiran. Stvar je lahke narave.

ČASTNIKI IN JEZIKI.

Dunaj, 14. maja. Vojaška oblast razglašala, da se bodo častniki v svrhu popolne pručitve polkovnega jezika odpošljali odslej v različne občine v čisto enojezičnih krajih.

SRBI IN HRVATI.

Sarajevo, 14. maja. Vsled razpusta vseh srbskih društev se sarajevski srbski Sokoli vpisujejo v hrvaški Sokol, istotako člani razpuščenih srbskih pevskih društev.

DOBRE RUSKE FINANCE.

Peterburg, 14. maja. Proračun za leto 1913, ki je bil danes budgetni komisiji dume predložen, izkazuje 3218 milijonov 235.371 rubljev stroškov in 3233.298.006 rubljev dohodkov, torej nad 15 milijonov proficita, ki se porabi za izpopolnitev železniškega omrežja.

HUZARSKI POROČNIK SE UBIL.

Šopronj, 14. maja. Huzarski poročnik Julij baron Gagern je padel s konja na glavo in v bolnišnici kmalu nato izdihnil.

PRINC ARZEN KARAGJORGJEVIĆ SE POROČI Z MILJONAROM.

London, 14. maja. »Daily Mail« poroča, da se je brat kralja Petra, princ Arzen Karagjorgjević, zaročil z američansko vdovo Prot, ki ima 70 milijonov premoženja.

NOROST NA VIŠKU.

London, 14. maja. Suffragete so bile sklenile, da enega izmed ministrov v avtomobilu odvedejo, ga vtaknejo v žensko obleko in dajo od posebnega »sodnega dvora« obsoditi na tri leta prisilne ječe v skritem kraju. Policija je za ta načrt izvedela in ga seveda preprečila.

Glasba.

Za praznik presv. Rešnjega Telesa in njega osmimo:

Foerster Ant. 12 pange lingua-tantum ergo za mešan zbor. Part. K 180, gl. po 40 h.

Hladnik Ign. op. 36. Laudes Eucharisticae za mešan zbor. Part. K 1—.

Gerbič Fr. 12 Pange lingua-tantum ergo za mešan zbor. Part. K 180, gl. po 46 h.

Kimovec Fr. Rihar senatus za mešani zbor. Part. K 3—, gl. po 40 h. Obsega med drugimi različni napevi tudi več himen, ki se pojo pri štirih postajah procesije na Telovo.

Mihelčič Al. Laudes Eucharisticae za mešani zbor. Part. K 1—.

Gruber J. 12 eucharistische Gesänge za mešani zbor. Part. K 3—, glasovi po 36 h.

Lipp Alban. 12 Frohnleihnams-gesänge za mešani zbor. Part. K 168, gl. po 30 h.

Foerster Ant. 10 evharističnih pesmi za mešan zbor. Part. K 2—, glasovi po 40 h.

Hribar p. Angelik. Obhajilne pesmi za mešan zbor. Part. K 2—, glasovi po 40 h.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

Mnenje gospoda dr. F. Vögele v Meranu.

Gospod J. Serravallo,

Trst.

Zahvaljujem se Vam za dopušljanje Vašega železnatega kinavina Serravallo. Nikdar ne bom opustil priporočati Vaš izdelek, ki je tako uspešen v raznih slučajih konvalescence in slabosti.

Meran, 4. junija 1911.

Dr. Vögele.

STOLLWERCK
mlečne karamele

redilne — okusne

5 kosov — 10 vinarjev

Pristne le.če

„STOLLWERCK“

na vsakem bonbonu!

Stanovanje
išče

mirna stranka za avgust z 2 sobama in pritklinami. — Pismene ponudbe na upravo pod št. 1503.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 14. maja 1913.

Pšenica za maj 1913 10'67
Pšenica za oktober 1913 11'43
Rž za maj 1913 9'52
Oves za maj 1913 8'47
Koruzza za maj 1913 7'91
Koruzza za julij 1913 8'12

IZJAVA.

Podpisana izjavljam, da nisem plačnica za nikakoršne dolgove svojega v Ameriki bivajočega moža **Miha-ta Žonta**, ki bi jih morda on napravil v Ameriki ali kjerkoli, bodisi v blagu ali denarju. 1506

Potovrh št. 39, župnije Smihel pri Novem mestu, dne 10. maja 1913.

Marija Žonta,
posestnica, Potovrh 39.

3 pomočnike pridne delavce, tudi za vodovodna dela in konstrukcije proti **1 vajenca** pod zelo ugodnimi plači in dnimi pogoji sprejme takoj tvrdka

Jakov Malenšek

železokonstrukcijska delavnica v Boh.-Bistrici. Slavnemu občinstvu priporoča tudi svojo patent »Bobis« praktično železno napravo in korita za moderne hleve in svinjake. 1301